

Harjulantie - Niuvantie -välisen jalankulku- ja pyöräilyväylä katu- ja hulevesisuunnitelma-ehdotuksen hyväksyminen nähtävillä oloa varten**Va. kaupunkisuunnittelujohtaja Ari Räsänen**
Kaupunkiympäristön tukipalvelut

Kohde	Tämä ehdotus koskee Harjulantie-Niuvantien sekä Niuvantien varressa olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien saneerausta. Nähtäville asetettavat väyläosuudet sijaitsevat Savilahden kaupunginosassa (13).
Lähtökohdat	Suunnittelualueen asemakaavat ovat lainvoimaisia. Savilahden alueen kaavoitukseen liittyvä ehdotusvaiheen aineisto on ollut nähtävillä 20.8.2018-21.9.2018 välisenä aikana. Suunnittelun lähtökohtana on kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen Savilahden tulevaisuuden tarpeet huomioiden Kuopion kaupungin strategian mukaisesti. Kuopion Vesi saneeraa väylän alla olevan nykyisen vesihuoltoverkoston, jonka yhteydessä väylän rakennekerrokset uusitaan ja väylien leveyttä ja ranta-alueen ilmettä pyritään kehittämään jalankulun ja pyöräilyn kannalta aiempaa käyttäjäystävällisempään suuntaan. Alueen merkityksellisenä ominaispiirteenä on puustoinen ranta-alue, joka on lepakoille otollinen ja erittäin tärkeä elin- ja ruokailuympäristö, ja joka tulee täten säilyttää ennallaan. Nykyiset ranta-alueella olevat kolopuut ja runsas puusto tarjoavat lepakoille suojaa ja veden läheisyys lisäksi ravintoa. Savilahden hankkeeseen liittyvässä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n laatimassa lepakkokartoituksessa (10.11.2016) on havaittu ranta-alueen toimivan elinympäristönä pohjanlepakko-, vesisiippa- ja viiksisiippalajeille. Kartoitusraportissa on todettu, että osalle ranta-alueella elävistä lepakkopopulaatioista on niiden säilymisen kannalta erityisen tärkeää pyrkiä säilyttämään nykyinen puusto. Myös valaistuksen suunnittelussa tulee lepakkokartoituksessa esille tuodut havainnot ja ohjeistukset ottaa huomioon. Osa lepakkolajeista hyödyntää valaistusta ravinnon etsinnässä, kun taas osalle lajeista valaistuksesta on haittaa. Suomen kaikki lepakkolajit ovat luonnonsuojelulain (LSL 38 §) nojalla rauhoitettuja ja kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit kuuluvat EU:n Luontodirektiivin liitteen IV (a) lajilistaan.

Rakenteelliset ja liikenteelliset ratkaisut

Väyläsaneerauksen tavoitteena oli levittää nykyistä yhdistettyä jalankulku- ja pyöräilyväylää siten, että voitaisiin vastata paremmin käyttäjien tarpeisiin ja luoda viihtyisä ja houkutteleva kevyen liikenteen kulkuyhteys myös tulevaisuuden tarpeet huomioiden. Nykyinen Harjulantie - Niuvantie -välinen kevyen liikenteen yhteys (pituus noin 660 metriä) on leveydeltään 3,5...4,0 metriä leveä ja on tässä suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi 5,5 metriä leveänä eroteltuna jalankulku- ja pyöräilyväylänä (2,75 m + 2,75 m). Niuvantien varressa oleva yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä (pituus noin 510 metriä) on nykyisin noin 3,0...3,5 metriä leveä. Tässä suunnitelmassa väylän leveys on esitetty toteutettavaksi 3,0...3,5 metriä leveänä yhdistettynä jalankulku- ja pyöräilyväylänä. Leveyteen vaikuttaa erityisesti Savisaaren koillispuoleisen

22.05.2019

väylän ympäristö jyrkkine reuna-alueineen sekä ranta-alueen puuston säilyttäminen. Tällä osalla väylä toteutetaan 3,0 metriä leveänä. Venerannan kohdalle saavuttaessa leveys vaihtuu 3,5 metriin.

Savisaareen johtavan tieyhteyden ja Niuvantien yhdistetyn jalankulku- ja pyöräilyväylän välinen risteyskohta on nykytilassaan liikenneturvallisuuden kannalta heikkolaatuinen. Tie on pituuskaltevuudeltaan jyrkkä, noin 17...18 % 50 metrin matkalla. Ajoneuvot ja kevyt liikenne risteävät keskenään tämän jyrkän osuuden alaosassa. Näkemät ovat maaston jyrkkäpiirteisyyden ja puuston vuoksi heikot sekä autoilijoiden että kevyttä väylää käyttävien kannalta. Nopeudet voivat olla sekä pyöräilijöillä että autoilijoilla suhteellisen kovat risteykseen tultaessa. Erityisesti talvisin ja pimeällä huonolla kelillä vaaratilanteet voivat muodostua erityiseksi riskiksi väylällä liikkujille. Haasteena on ympäristön pitäminen mahdollisimman pitkälti ennallaan yhdessä liikenne- ja puustojen turvallisemman liikkumisen kanssa.

Suunnitelmassa esitetään edellä mainitun risteyskohdan siirtämistä tasaisemmalle ja näkemien kannalta edullisemmalle paikalle noin 20 metrin päähän nykyisestä risteyskohdasta. Niuvantien yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä on pyritty linjaamaan siten, että pituuskaltevuus pysyy maksimissaan 7 %:ssa ja rannan puolella olevat, erityisesti isoimmat puut säästyvät. Sijainti on tarkasteltu maastossa tehtyjen mittauksen ja maastokäynnin perusteella. Uuden esitetyn linjan kohdalla ei Savisaareen johtavan tien reunassa olevia puita lukuun ottamatta ole juurikaan poistettavaa puustoa. Muu matala kasvillisuus linjalta poistetaan. Toimenpiteiden on katsottu olevan liikenneturvallisuuden parantumisen kannalta katsoen perusteltuja, eikä merkittävästi haittaavan linjauksen muutoksen osalta ranta-alueen suojeltavaa lepakkokantaa. Risteuksen siirto parantaa sekä ajoneuvo- että kevyen liikenteen ennakointia risteykseen tultaessa.

Suunnitelmassa on lisäksi huomioitu liikenneturvallisuuden parantaminen kaiteilla jyrkkien ja korkeiden luiskien kohdalla. Luiskien verhoilussa voidaan hyödyntää paikalta poistettua pintamaata.

Tasaus

Väylän tasaus pidetään hyvin lähellä nykyistä tasausta koko saneerattavalla osuudella (noin 1180 metriä). Venerannan kohdalla, johon Kuopion Vesi rakentaa uuden vesijohdon, tasausta nostetaan korkeimmillaan noin 30 cm peitesyvyyden kasvattamiseksi. Tasauksen nosto vaikuttaa ranta-alueen luiskamiseen kauemmaksi. Venerannan kohdalla ranta-alue luiskataan kaltevuu-teen 1:7. Paikka paikoin pituuskaltevuutta on jyrkennetty nykyisestä kuivatusolosuhteiden parantamiseksi. Väylän sivukaltevuus on saneerattavilla osuuk-silla vesistön suuntaan.

Hulevesijärjestelmä

Väylän kuivatus hoidetaan avo-ojin ja väylän poikkisuuntaisesti hulevesiä ohjaavin rumpuputkin. Päälysrakenteen alareunaan asennetaan salaojaputki rakenteen kuivana pysymisen mahdollistamiseksi. Salaojat puretaan tarkastusputkien kautta vesistön puolelle maastoon. Hulevesien viivyttämistä varten väylän varteen yliopistonrannan läheisyyteen toteutetaan hulevesien viivytysallas. Samassa kohdassa on sijainnut hulevesien viivytysallas jo aiemmin. Tällä hetkellä allas on Kuopion Energia Oy:n kaukojäähdytys-hankkeen yhteydessä täytetty. Altaan mitoitus ja kapasiteetti tarkastellaan rakennussuunnitelun yhteydessä uudestaan.

22.05.2019

Pintamateriaalit, valaistus ja kasvillisuus sekä rakenteet

Jalankulku- ja pyöräilyväylät päällystetään asfaltilla. Ojat ja luiskat nurmetetaan ja pyöräkaistan ja jalankulkuväylän välinen erottelu toteutetaan noppakiviraidalla.

Ranta-aluetta maisemoidaan töiden jälkeen. Entinen jalankulku- ja pyöräilyväylä poistuu muutosmatkalla (noin 120 metriä) käytöstä ja se maisemoidaan ympäristöön soveltuvalla tavalla muiden muassa puuistutuksin. Istutuksia ja muita ympäristöratkaisuja tullaan tarkentamaan rakennussuunnitteluvaiheen aikana.

Nykyinen puusto pyritään säilyttämään. Poistettavaksi esitetyt puut on merkitty suunnitelmaan.

Nykyinen väylän varrella oleva valaistus uusitaan. Valaistuksessa pyritään huomioimaan nykyiset valaistusolosuhteet ja valaistuksessa voidaan hyödyntää himmennystekniikkaa.

Väylien jyrkempien (luiskakaltevuus $\leq 1:1,5$ ja korkeusero $\geq 2,0$ metriä) osuuksien kohdalla ei nykyisin ole kevyen liikenteen kaidetta. Saneerauksen yhteydessä asennetaan kaiteet suunnitelmassa esitetyille paaluväleille.

Esteettömyys	Suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.
Kunnossapitoluokka	Niuvantien kevyen liikenteen väylä kuuluu kunnossapitoluokkaan I. Yliopiston rannassa sijaitseva Harjulantie-Niuvantie -välinen yhteys kuuluu kunnossapitoluokkaan II.
Kustannukset	Harjulantie-Niuvantie -välisen erotetun jalankulku- ja pyöräilyväylän sekä Niuvantien yhdistetyn jalankulku- ja pyöräilyväylän kokonaiskustannusarvio on n. 370 000 € (alv. 0 %) Kustannusarvio sisältää jalankulku- ja pyöräilyväylien, viheralueiden, hulevesien ohjauksen, liikenteenohjauksen ja valaistuksen rakennuskustannusten lisäksi suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset. Kustannukset eivät sisällä vesihuoltojärjestelmien rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kustannukset (alv. 0%) jakautuvat seuraavasti (pois lukien suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset): • Harjulantie-Niuvantie eroteltu jalankulku- ja pyöräilyväylä 160 000 € • Niuvantien yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä 90 000 € • hulevesien hallinta 13 000 € • valaistus 71 000 € yhteensä 334 000 €
Aikataulu	Kohteen rakentaminen ajoittuu vuodelle 2020. Mikäli vesijohdon rakentaminen Niuvantien puoleiselle osuudelle alkaa aiemmin, tullaan tältä osin yhdistetyn jalankulku- ja pyöräilyväylän rakenteet toteuttamaan suunnitelman mukaisesti.

22.05.2019

Vaikutusten arviointi**Arvio ilmastovaikutuksista**

Hanke on ilmastopoliittisilta vaikutuksiltaan positiivinen, koska rakentaminen edistää kaupunginosan kehittymistä ja hankkeella parannetaan jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita alueella.

Yrityspoliittinen lausunto

Hanke on yritysvaikutuksiltaan positiivinen, koska se työllistää rakennusalaan ja tukee alueen kehittymistä.

Lapsivaikutukset

Saneerauskohde sijaitsee Savilahden suunnitelma-alueen itäreunalla, ja kytkeytyy näin hyvin myös tämän alueen kehittymiseen. Harjulantie - Niuvantie -välisellä yhdistetyllä jalankulku- ja pyöräilyväylällä on tänäkin päivänä runsaasti käyttäjiä. Väylän osittaisella leventämisellä Niuvantien varressa, sekä Harjulantie - Niuvantie -välisellä osuudella 5,5 metriä leveäksi erotelluksi jalankulku- ja pyöräilyväyläksi parannetaan kaikkien käyttäjien turvallisuutta. Myös lasten on näin ollen turvallisempaa liikkua. Lapsivaikutusten arvioidaan olevan lievästi positiivisia.

Suunnittelusta tiedottaminen

Suunnittelun käynnistymisestä on tiedotettu Kuopio Suunnittelee ja rakentaa 2019 lehdessä.

Esitys

Esitän, että kaupunkirakennelautakunta hyväksyy katu- ja hulevesisuunnitelmaehdotuksen nähtäville asettamista varten.

Liitteet

- 30 2159/2019 Sijaintikartta
- 31 2159/2019 Suunnitelmakartta
- 32 2159/2019 Tyypipoikkileikkaus

Valmistelija

Juha Karppinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5070

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy va. kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

